... او گولۍ وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوګوري وچليدي

ليکوال	شهرت ننګيال
خپروونکی	فرهنګ جهاد
شمېر	۱۰۰۰
نېټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پير نور علي شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولۍ وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. بنکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلرلی تاريخ دی او ډير لرلی خونړ بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواک کمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او دوړيته اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالی کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل اوابتدا حالبه ده، د ايمان او ازادي په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللي او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او" بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډېره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړي وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاځيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دې-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوې متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ-مټ خپربږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلې پاتې شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوکولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی حنوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کې د تش لاسو خو دحق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او دريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالې کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنو پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې ګوټې
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

د ادې په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ریښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږي چې پر له پسې به څېرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړي او پرخوونکي کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګڼې ده به واقعیت ته
انسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

مونږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم به ورپسې
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د ګرمۍ پیل و ، خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لګېدې لکه تېرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تېونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو ګردونو پوښلی و ، د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګنګ چنارونه د شمال له څپو سره د اندیښنو په تال
بیوه او بله خوا زنګېدل ، د پاخې سوې کوکې له بل هرڅه نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــوبه داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خوښې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، دغسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
ښلا ښل اړخونه ، ښلا ښلې سیمې او ښلا ښلې څنډې او ګوښې څېړي
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لو څېړي چې پر له پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او پخوونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګنې ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو دراته لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په ورپسې منه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د ګرمۍ پیل و ، خو د لمر شغلې د سرې په تندې داسې تېزې
لګېدې لکه تېرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو ګردونو پوښلی و ، د درې په منځ کې سیند
هرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښکنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــوبه داسې شور جوړه
کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غنم به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د گردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشوېش بدرګۍ .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ډېره نه لګېده
للمي حو بي له سره کرلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې څوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، ځوانانو متلي ساتیري او شوخۍ ګردې تېرې پاتې
وې ، د هر يوه سر به د ولیو په منځ کې د څمکې لوته داسې ټیټ ؤ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کوروونو ته
به چې ورسيدل په ترهيدلي بڼه او نامرئي ويرې سره به يې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم يې هم ونيو ، پلانی خوږې
پرون بيولی ؤ ، د بر کلي ملايي هم نيولی ، د پلانی کور يې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځبرې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کليو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې مخې
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملايانو تش وو ، اوله يو نيم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کېده .

د ولسوالی بازار هم سوړ ؤ ، ځوانانو بېروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هيڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره يو ځای

نه شوی را ټولیدی ، څکه چې نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونوکې
خه گڼه ګوڼه ليده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سېږي ته د مسافرو ماموريننو کار-
کوونکو او زده کوونکو والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه ځواني بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دري ساعته
سفره پورې يوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشيو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
يو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سيمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتيا خپره
وه . ځوابه چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د هغقانو نورې چارې پرمخ بيولې او س له ماښامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅو د بوخلقيانو د بې جلبه
لنډغريو د سورلی موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکي پېرې درېدې .

د خلقيانو له خوا دا وندوورې غږ يدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله را غلي ستاسي په کوروونو دارې او چاپې اچوي څکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پېره کوئ . او د اولسوالی موظفين
به په ګزمه ګرځې که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کوروونو داره او چاپه څوک غورځوي خو بيا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل دگردې ورځې سختی او مزدوری (هغوی) . دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ډېره نه لګید
للمي حوبې له سره کرلې نه وې ، دښتې او د غونډیو لمنې چې څوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، ځوانانو متلې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ ونکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرتبو ویرې سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زمون د حساب معلم یې هم ونیو ، پلانی خو یې
بیرون بیولی و ، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوټې له یوې خوا
بارشوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، ځوانان بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه ځوانی بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . ځوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمی سپوږ[illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پر مخ بیولې او س سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅو د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغرییو د سورلی موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډندورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه ماراو غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځې که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

د شوروي راسي اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د ډله ډله جيپان راتلل او بيرته به تلل . داسې او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارمارانو د - تاړاکونو ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه . له چاسره د دغه پاڅون د بېلابېلو او جريان په هکله انديښنې او له څېنو سره د دغه لارې د ستونزو او رېړو ناکرارې . دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عوازي د وردګو په سيمه او کورونو حملې وکړي ، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او د دغه کړدي ځمکې او شته ترې واخلي . د دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميټنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

حو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي وروڼه دي او پېرې پېرې يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروروی او ينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړي دی -

د سيمې سپين روږي او مشران هم په ځای او بل ځای غونډې غونډيدل کله چې او که سنکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له شپو ورځو راسې د دغه ورلسيدنې کتنې رواني وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو څخه يې د يو دول د ننيز داد او خونبي رنا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوبي له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوري موندلی وي او همدا ومن يې د ګمستبد او کفري نظام ړنګولی وي.

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو ځکر نو او خبرو ځرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارې ترل شوی ترپالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې خو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين روږي راغونډ کړل ، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو د امنيي وه چې له دوی نه به ترېک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سره زمونږ او مال او شته يې ستاسو د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه د ير خلک خواشيني وو ، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېرو د کړکې په سترګه ورته کتل او داې دګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د شو ورځو راهسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ، له کابل نه به د لا د لا جیپان راتلل او بېرته به تلل. دا او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسېدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د ـ تارکونو ویره او له چاسره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندېښنې او له ځینو سره د دغه لاري دستوتزو او رهبرو ناکرارۍ. د دغه ــــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کېده، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هر ځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کوروونو حمله وکړي، ځمکه او کورونه یې لاندې کړي او د دغه سړي ځمکي او شته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګېده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهېدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او یو بل په ... یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ینه ګاونډ یتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سیمې سپین ږیري او مشران هم یو ځای او یو بل ځای غونډه غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې یوه او بله دره کې سره راټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کاردارانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راهسې د دغه ورلېږدونې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومېدل له دردمنو او سپین ږیرو څېرو یې د یو دول د ننیز داد او خوښۍ رڼا ځلېده داسې ښکارېدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وې.

داسې لکه چې د غوبي له ناورین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورونده لوری موندلی وي او هم دا وي یې د غمستبداو کفري نظام له پرځولو وي.

خو بیا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو کړو او خبرو څرګندېده. د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسېدې چه په مخ کې یې خو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یو ځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل، داخل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ترېک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته یې ستاسو د سپین ږیرو او حکومت پر دغه موافقه د یر خلک خواشیني وو، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سراخیستي وو، د یرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان ډېر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

لوړه کې د غه دوازده قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی د استعما د غه زړه حربه چې بېل بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو ورګډ شول او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خواته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی - ځینې چې لږ څه خبر وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نورو ګړی تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده .

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د پېلامې شاهد و ، د اسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېرې ترانې یې غږولې . سړی فکر کاوه چې ځمکه تو له خوځېږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو توپک واخیستل د سترګو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو د هیڅ ډول شک او ګمان تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې م د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوې زغملی ، او هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسېدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دېوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپانې.

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ و نښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي پېښې سره مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هر لورته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ د زړه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو **باړونه چلېدل.**

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو پر موضع وروخیژي له « یاالله » سره یې پرې ورحمله کړل د یو ګیلن پټرولو له اورسره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومه کې د غه دوازه قومونه نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې
دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلي لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لنډ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم نور
وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې رارسېدو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې.
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.
په همدغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
بېلابېلو شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زیری ترانې یې غږولې سړی فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځیږي .
په ډېره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو ټوپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پالګ کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بیره په علاقدارۍ
کې د همدغه ورپروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د ټوپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي
پیښې سره مخامخ شول په وارخطایۍ او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لوري ته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولی خو په دې یې هیڅ د زړه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د ټوپکو **بارونه چلېدل.**
څو تنو لوړ (سوګند) وکړ چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع زړوخیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن
پټرولوله او ورسره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او واره. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
رد و سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس
وتیو خپلې پولیسو شوندې یې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي اولیونۍ قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوږونو د دفاع امر ورکړ
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواو و څه دول روزي
کوی ، د دوربین سترګې لا په ریښ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکوسره وبرقیده
له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه ددې د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چغارې سره په
ځمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې سا ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدینو پر ولسوالۍ ورننوتل او غیږ
د یوې تیاره شپې په تورو زړو کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ترځاورو
لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وُ

... او ټانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی وُ تیلفوني خبر
ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکې پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ده
واورېدل - پښې یې پر مخامخ پروت میز کېښودې ، خوله یې سره یې په څیره
کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسې او وارې نکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې چپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس
ونیو، خپلی پولیسی شوندی یې په غاښونو چیچلی ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي اولیوني قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروتو د دفاع امر ورکړ
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواوو څه ډول دوزی
کوی ، د دوربین سترګۍ یې په ریږدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکوس وپرقید
له دغه څرکیدو سره دیو مجاهد د ټوپک ګولۍ سیخه د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې ټهارۍ سره په
ځمکه راولوید او له ځولغو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ټول
دیوی تیاره شپې په توره ژړی د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر خاورو
لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وګ

... او ټانکونه وغوریدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ١٣٥٨ لمریز د جوزا - ١٢ -) د دفاع
وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندی جوړ شوی و ، تیلفونی خبر
ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو
ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار د ومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو ارتماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادی کوکنۍ پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ددوه
وا وبنت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله یې سره یې په څیره
کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج يې تمثيلاوه - غزولې ښني يې راتولې او په کوچ کې راسم شو - امين هيڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخوږې تور ژبغړانده لمبو د هغه پرتندی دوېرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امين غږ نور هم دد او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيې چې نور او ريدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپيرې خبرې واوري . ژر يې دمقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دې خبرې سره يې غوږې په دېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د بهرنيو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د مخ پريړی غوښې يې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی او سپينه د مرۍ رګونه يې پرسيدلې وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه ئې راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډ ونکو ونکو اونڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون يو بل ته پکه او خپ خپ وکتل - او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقيقت هيڅوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوې . . .

امين د اندېښنو او څرتونو په سمندر کې د ځپو په کومې کې دوب دوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او مځې په سنيند لاهو ورته بر يښيدی - يو واړ - يې حنونړی جذبات راولنړيدل او داسې به يې وپتپيله چې له يوی مخې به بمبارې کوی ، يو مخينه وژنې ته به لاس اچوی - خوك دي چې د هغه د روسې تانکو نو الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو دك ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت حونړه او بې جلبه واکمنه طغيان تکرار نشو - له مغزو يې د اندېښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ، سستونی - ستغ په کټ وغزيد او سترګې يې پټی کړی .

* * * * *

سبا رستی امين د بهرنيو چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، موظفين او محافظين د مخه ننۍ غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ديوی ويری ناوړی پېښې اټکل يې کاوه .

امين په ويره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شميرلې - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ يې په کين لاس ترل شوی ساعت ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکې خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

استزاج یې تمثیلاوه ـ غزولي پښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخوږې تورې ژبغړنده لمبو د هغه پرتندې دویرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امین غږ نور هم دد او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او زیدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې دمقابل لورې خبره وربرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږ ته په دېر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به دجمهوریت چارو په وزارت کې د پښتو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به ونیول کېږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو دمخ پرېړې غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرې رګونه یې پرسیدلي وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغونښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ته پېګه او خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین داندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده ، څپې هلې ځلې او مځې په سینه لاهو ورته بربیبندي ـ یو وار یې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتېیله چې له یوې مخې به بمباری کوي ، یو مخېزه وژنې ته به لاس اچوي ـ ځوک دي چې د هغه د روسی ټانکو توپو او ... مقابله وکړي ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړه او بې جلبه واکمنه طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوې ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ـ ستونی ـ ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا رښتې امین د جمهوریت چارو وزارت د ستورې په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د مغزشنۍ غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوې ویرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په دیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل مأنونه داسي عیار کړي وو چي د عسکری انضباط ترڅنګ یوړود خپګان او تأثر تری څرګندیده - څیر وي دېوي غیر منتظره خواشیني څرګندونه کوله ، چي حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خولدی سرغړ داسي ښکارول چي د پیني او ستونزي د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري ، او د خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتني وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چي د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندي کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستي پانې رپیدل ، له ډیری وارخطایۍ تری د راپور پاڼي ګډي وډي شوي وې ، د شرم او ویری په فضاکي به یې پټ پټ او غلاغلا د امین خواته کتل - په سالون کي چي په چوپتیا وه - یوازي د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کي د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چي د پاڼي د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د تېرو کو د ویش پر وخت د څېني ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چي د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې څیني اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو د وسلې د تسلیمولو او د ښځو یو ولس زده تونک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه داریو بریند کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمېر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لاس اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وي ویل : مانه ویلي چي د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ څه خبر وو . د کړوال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی . موږ څه پری باور او داده وو ، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښيي چي د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم پخپل سوک له میزه [illegible] تیر کړ ناست کسان داسې وښوریدل لکه چي څوک د چاله نابیره غبرګ سره وریږدلي وي زیاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړې انقلابي !! دیداو درک مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و ، چي د پیښي په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل مأمورین داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوړو د خپګان او تأثر تری خو تکیده - څیر وېږ دیوی غیر منتظره خواشینې څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولې وه - خو لدی سره یې داسې بنکاریدله چې د پیښې او سترونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر میز شا و خوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور ورانديې کولو لپاره ونښوريد - د دیری بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې ریږدیدل، له ډیری وارخطایی تی د راپور پاڼې ګډې وډې شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چې په چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په ریږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو

د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توکو د ویش پر وخت د څینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې څینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو د سلې وښتنولی او نژدی ولس ته تر یو یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقی ملګری له منځه تللی ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. موږ څکه ډیری باوری او داده وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی،! امین بیا هم چپل سوک له میز څخه پورته کړ تاسو کسان داسې وینو ریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره ویریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دیداو درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د -

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له څیرو او خوږمندو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د ټیني مسئولیت پړی دېر دروند والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې وروستی پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نړتی هوایي قوا، زغروالې ځلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه یو ګډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په ځلورم نمبر زغروالو قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرارخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناك انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورجابرانه پوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په وېره بېړه پورته وغورځېدل. د ټولو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په دېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو یوا ځي دومره ورغبرګ کړه

چې دېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړك یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړك زړه یې څیراوه .

هو ! دکابل دوښو، بوټونو پاڼي چې څومره تازه ګرمي زمولولي وي - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوږلي وو - له څیرو یې دیره ژوره خزن او اندیښنو دوك پورته کېده ...

د شېږ دروازې او اسمايي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاوخوا غرونو له بناره خپله غېږ تنګه راټاو کړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولې وه لکه مور چې خپل اولاد له چپادښمن او وحشي نه پټوي، د شېږ پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداری ته سترګې په لار ؤ، چې څېرته بیا کوم بل نوی "کیونارې" راوپرځوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکا ، له خیرو او خوږمنو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د ېیښې مسئولیت پزی دیر درونه والی کوی - د تولوسترګی په میز کې ښخې وې …

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیرو دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو نرتی هوایی قوا ، زغروالی ځلوږمی قوا ، بالا حصار او قرغی نه موکډ لوړ رتبه پوځی هیئت په سیمه د بریه پروګرام او نقشه تیاروی - نقشه به په ځلورم ښمبر زغروالهٔ قوا کې د موظفو روسی شاورانو له نظره تېروی - منظوری به یې اخلی او په عملیاتو به پیل کوی - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې بیا اشرار هم تری تر و سندی پاتې نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدی سره د همدغه وږجابرانه پسوز په شیولو سره له ځایه پاځېده ، ناست کسان لکه فنری انسانان په ویره سیوی پورته وغورځېدل د وتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترو کی صاحب ته ځم تاسې به په دیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راستوئ …

هغوی په مرو سترګو سیوا ځی دومره ورغبرګ کړه

چې دیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایی قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخ سړک یې خپل پولادی غابونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پانې چې څو مره تازه ګرمی زموږ لولی وې - له هغه نه زیات یې د استو ګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلی وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اند یښنو د ګک پورته کیده …

دشیر درواړې او اسمانی غږ لمنی بیا دیوی بلی خوږنه ناجعی او ناتار شاهدی وی شار خوا غروښو له بیاره خپله غیرتمند تاوکړی وه - او داسې ایه خپله غیږن کې نیولی ن لکه موږ چې خپل اولاد له چادښمن او وحشی نه پټوی ، د شیر پوږ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادی د دښمن ځپلو ته ښینه ښینه کیده بالا حصار بیا هم د یوه بل نوی ناتار او ویاړلی مقاومت ننداری ته سترګی په لار و ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کیونډی " راوپر ځوی او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې وننغاړی …

زاړه ښار بيا دخپلو تيرو وياړونو په ياد ولو سره د يوبل „مکناتي"
د ځيګر خيرولو ته ننوي „ اکبران " راورانسدي
کول ...
تنګيو منوري هم خپلې نرامي تيننګولي چې څوک بل „ برانيدن "
تري نيم ځواندي وته وځي ...
د زرنګار پارك عونډې بيا دهيواد د اسلامي نهضت د سرتيرو
دتکبير ملکوتي آوازته غوږ نيولی و . . - او د استعمار - کمونيزم
فساد او استبداد پرخلاف يې دمبارزې تير پلونه ديوه نوي قيام اوخوځښت
مخې ته په خپله سينه کې راتازه کول .
کابل پوهنتون بيا د اسلامي نهضت د مبارزو يادونه راسپړل
لارې او واټونو ديوه نوي وياړمن او بې سياله خوځښت په مينه دهيواد
د تيرو وياړونو او ان ميښتونو کرښي په ښنه کولې .
په همدغه ورځ يوه زړه بوږنوونکي او دوچ ډارونکي حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ايمان پرتکيه د پاخيدلي ولس د انقلابي هود ، اتلو
الوحماسو او وياړونو دتکوين لپاره د تاتکونو او توپونو په اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تيارو زړونه څيرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړګکو نو سره د وږو يارونو
لکه ديوه بختور زيري انګازې خپرولې - د کوليو په پلوشو کې ديو نيکمرغه
او ژغورونده سباوون نښې ځليدلې - او په هغه تيارو کې د مړو کيو د
رڼا کرښي د کفر او کمونيزم د تورو تروږمو د زړه څيرلو ته بيخي
ورته ښکاريدې .
ولسوالي فتح شوې وه ، هغه دويرې او وحشت مرکزونه
پروت ويروونکي بندي [illegible] . د زندان [illegible] ماتې شويدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د ځیګر خیرولو ته «اکبران» راورسندي

کول ...

تنګیو مونږ هم خپل زامن تنیګولي چې څوک بل «براډن»

تري نیم ژواندي ونه وځي ...

د زرنګار پارک غونډې بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتي آوازونه غوږونولي و ... اود استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزې تیر پلونه دیوه نوي قیام او خوځښت

مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه را سپړل

لارې او واټونو دیوه نوي ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو ځرکیږي په شنه کول .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنونکې او د رحم وړ ناوړونکي حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاچیدلي ولس د انقلابي هوډ ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تماتکونو او توپونو بې اوږد ډکتار

خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړګکو سره د زړو ویاړونو

لکه دیوه بختور زیږي انګازې خپرولې - د کوڅو په پلوشو کې دیو نیکمرغه

او ژغورونده سبا وړون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه شیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

ولس الي فتح شوې ده ، هغه دوبړې او وحشت مرکزونه هغه

پروت ویرونکي ښه نه ري . د زندان منځې ماتي شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوروتو خپله کډه بار کړیده .

دغه سهار مرغانو د پسرلي وختي د ونو په څانګو کي د خوشالۍ د اتڼ نغمې پیل کړې وې - په ډیر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول و - درونډ او هیبتناک خوځون و او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او روح کي ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروله او ژوندي کولې .

د همغه سهار د لمر څرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګینې وې - د لمر څرې د د ښمن تور زړونه څیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کږنې یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زیات توپیر سره پیل شو - سترګو یو بل ته د ویلو د پرخشالې او نویو ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو د پرې نوې او مینه ناکي خبرې کرځیدې .

ACKO

سیند نن ارام یون نه کاوه ځکه خوځښت یې په ډیره تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اړو غاړو ته د ننګ د ننګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا د فابریکې په نهر کي کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادوني ننداري ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څیرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه د اپرون د آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او تر مو له نظره تیرول د پر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې دیوه بزکي پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره بړي د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له څیرې یې له یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نږه ورونکي ننداره وه - پاروونکي ننداره او مینه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کي نه ځاییدل تا به ویل په کاشانو کي له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د ځپو آواز به د زرګو له غاړو

او څوونوتوخپله کډه بار کړیده .

د غه سهار رغانو د پښتو وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ

د اتن نغمې پیل ته کړي وې - په دوې سرود او وجدونې له یوه ښاخ

نه بل ته ټوپ کړ - د امې شور او زوږ جوړ کړی و ، لکه چې د تول

عمر له پاره همدانن تراني غږوي او د نوره غوږې پرانیزي .

د دغه ګهيځ سپیده چاوده بل ډول وه - درونده او هیبتناک .

خوځون و او اورا پالو نکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لرزوونکی غږ داسې

خوندور لګیده لکه چې د سرې په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ

زړونه یې لا بیدار ول - جذبې او ولولې یې نورې هم را پارولې او ټونډ

کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر

وخت نه بر ښنده او ورځنۍ وې - د لمر ځرکې د دښمن تورزړونه

څیرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د پیل او دوام ګرښې

یې انځور کړې وې .

د غه سهار له بل سهار نه په خوا زیات توپیر سره پیل

شو - ستر ګې یو بل ته د ویلو ډېر خبرې او نوې او ناویلي رازونه

سپړلو ته لیکه کړي وو ، په شوندو او ژبو د ګر ګندولو ډېرې نوې

او مینه ناکې خبرې ګرځیدې .

ACKO

سینه نن هم یو نه کاوه څکنو خوځیږي په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ

له یو بل سره تندي چنګول .

د سیند د اورو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال

سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو .

د بریښنا د نابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د ننه

ورځې د یادونو سندرې ته پر له پسې غوږ نیولی او هلې .

د خلکو له خبرو یو د ول مینه ناک هیبت او صلابت

ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچې همدغه ورکړي لیدل

او نن مو له نظره تیرول ډېر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرونۍ ډېره بزګر پر اوږه بیل او کلنګ و ، او وچوشونډو

او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه

یوه توره یې د ایماني پرتم او ځواک ښنداره ښیله او له شیرې یې له

بې اوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې

ځلیدې .

نږه وړونکې ښنداره وه - پاړوونکې ښنداره او مینه ماتوونکې .

زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځایېدل

تا به ویل په کاشناتو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې

تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت

تراني زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړو کو له غاړو

اود کوم مجاهد دخونړۍ شلیک سره غبرګې شوې نو دغونډۍ
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوړکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفرځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه ـ غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو ـ خوښیو ـ تحرک
او نشاط دیوه دروند احتواج وړانګې ځلیدې . له سترګو مینه ـ له نوښتو امیدونه
او لړزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریاليتوبو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لارې پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شو ، تا به ویل چې یې په وسپنو پټې دي ـ ټوپک به یې پر
ږنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونه یې د ملا له وړانګو سره
یو ښایسته شغلې شیندلې ، خیروړې د ایماني پرتم او عظمت ښایندګي
کوله ـ د تیرو یادونو زاړه او کلک پلوته یې را تازه کول ـ د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتې ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ دنګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهمانې شملې پورته وې ـ د ننګ ځادرونه خواره وو
د پټ پټکي په سرونو مل ول پراته وو ـ او له عقابي سترګو سترګو
یې دیوه زړور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په آخر سری کې د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو ـ په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځغلندې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو ـ یو یې له کاه دانۍ نه را ایستلی ـ بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه را ولاړ کړی و ، هغه دریم به یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پر وخت نیولی و ـ او همدا رنګه نور یې هم
یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو ـ لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال ـ او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوځې د خونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وسلو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړی فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط دیوه دروند احتواء وړانګې ځلیدې . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او له زړونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا وړ تیا ویاړ پیدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروړ لارې پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ شوتا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - توپک به یې پر ښکون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونه یې د ملې له ورانګو سره بې پیښنا یپو شغلې شیندلې ، ځیرورې د ایماني پرتم او عظمت ځانګې کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ ځلې یې وډانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بربښیده تا به ویل چې په ځوړه سره کې د محمد جان خان روح غوښېدلې هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي . دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځلنده وړاندې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یوځل له کاه دانې نه راپسلې - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولار کړی و ، هغه درېیم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیارې ولاړ وو او په انقلابي وینښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړنۍ تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکاغوب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر
او . . . . دغوره په توګه په
پسند غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

دغلته سرې ته تابېري چې د ولس له منځه راولاړېږي قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بو یالي وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د ډېرو سیاسیونو د عمرونو ملي څلې نشي ور رسیدای . په رښتیا هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو په نبض پوه . »

هلته د عصر د مډرني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستواو د جهاني سیاست د ډیپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلې - ځپل شوې - او اسکېرلې ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او ډېرې د لاړې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پټکي او لوړې شملې خاوندان .

هلته ټانک و - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او کرویږنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې ورټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . دغو ویره توکو په ـــــــــــــــ
پـــــــــه غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بسیج او مجاهدینو
تیادت ورو سپارل شو .
که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .
قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستي کېښودل شوې .
د غلته سرې ته تابیري چې د رلس له منځه راو لاړشوې قوت

ټولي شی د د ډېرو مشهورو سیاسټ پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېري خولې بهولي وې بویالي
وخېژي او ویرېږي . او داسي کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې ښې وډیسې ورسیدلي . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه .»

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بچو کې پخوشو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلي غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لار ښوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځالي اوبري دلارو یون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادرن او درانه پټکي اولوړي شملې
خاوندان .
هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
وټاکل شوې .

د مجاهدينو کروپونه ديځي د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ايماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانګو د تکبير د اروا پالونکو نارو په پيلامه وخوځيدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبير په نارو بدرګه کيدل - د کلوماشومانو به وريسې د تکبير نارې غبرګې کړې - سپين ږيرو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجيع او حميت په ډرنو کلماتو ستايل .

دغو کروپونو د سيمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو جوړولو له پاره لازم ځايونه او ستراتيژيکي برخې لټولې او د سنګر نيولو کوښښ يې په نښه کولې .

د هيواد هر غره او هره کمره د افغانانو له پاره طبيعي سنګر دی - کرښکو نه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر يو پوخ سنګر دی او هره تيږه يو نه شريدونکی مورچل - هره تړه د غليم د وينو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کمکيو د رغړيدو ليوال - خو مره نره وږونکي او بې زړه نونکي منظره دی چې د ايماني جذبو او ولولو ښندلو د خدای د سرتيرو بندګانو له شيرو وږبينې - له نړونو د ايمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سټويې د پياو ړتوب او ځواک دولت سرهسک کړي - له ستوکوپې د ايماني پرتم بريښنا وپرقيږي د فکر په ساحه کې يې بوراڅې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزيږي او په مغزو

کې يې د جهاد کفرځپو نکی او آزادی بښونکې روح راپاريږي او په حرکت يې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته يو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خو مره هيښ کوونکې دی هغه منظر چې پنځلس د ښمن پروسپيزو ۷ او بر جودو بارکونو او پخو تأسيساتو ورو خيژي - د کوليو باران او د اور لمبې ګښتی ناوبولي او د خپلې توري د عظمت تمغ او چت کړي او ويې ويې - خو مره دا دمنده هغه صحنې چې يو ولس - يو بيوزلی ولس يو بې اسرې ولس د يوه داسې پر ځان مغرور او له مادي اړخه مو اکن طاقت پرورانديږي و سله راپورته کا چې تر شايي د نړې د يرستراو دې لوی شيطاني اقتدار (لواستعاري) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - يون پيل کړي - د خو ځښت لارخپله کړي - ودانګي - غور ځنګونه شروکړي - فتح او سوبه يې په برخه شي - حماسې وزيږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرينو د مستضعفينو د برلاسي ژوندی بيلګې وځلوي او په تولنيزو يې تاريخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړي ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ يو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (تر بلاق) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقيده ده او جهاد .

د مجاهدينو ګروپونه د سيمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ايماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبير د اروا پالونکو نارو په پيلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبير په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبير نارې غبرګې کړې - سپين ږيرو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوډاګانو به د تشجيع او حميت په ډرنو کلماتو ستايل .

دغو ګروپونو د سيمې د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځايونه او ستراتيژيکي برخې لټولې او د سنګر نيولو کوښښ به يې په نښه کولې .

د هيواد هر ويره او هره کته د افغانانو له پاره طبيعي سنګر دی - کړنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر يو پوخ سنګر دی او هره تيږه يو نه ښرېدونکی مورچل - هره تره د غليم د وينو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کنډکيو د رغړېدو لپاره - څومره زړه وړونکي او بو- نوونکي منظر دی چې د ايماني جذبو او ولولو ښندله د خدای د سرتېرو بندګانو له څېرو وبرېښي - له زړونو د ايمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له متو يې د پياوړتوب او ځواک دول سر هسک کړي - له سترګو يې د ايماني پرتم برېښنا وبرېښېږي د فکر په ساحه کې يې پراخې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې يې د جهاد کفر ځپونکي او آزادۍ بښونکي روح راپاريږي او په حرکت يې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته يو معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم ورکوي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هيښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن
پروسپيرو
او ټرچوري بار کونو او پخو تاسيساتو وروخيژي - د کوليو باران او د اورلمبو ځانګړي ناوړولي او د خپلې توري د عظمت توغ اوچت کړي او ويې ويي - څومره د ادمنده هغه صحنې چې يو ولس - يو بيوزلی ولس بې وسه يو ولس ديو داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شا يې د نړۍ دير ستر او بې لوی شيطاني اقتدرت (استعماري) ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - يون پيل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې يې په برخه شي - حماسې وزيږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرينو د مستضعفينو د برلاسي ژوندی بيلګې وځلوي او په ټولو نړۍ کې تاريخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندکښي هغه ته ژوند او مرګ يو معنا لري - د حق په لار کې مرګ د ژوند د وهم (برلاق) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقيده دی او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اویو ځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاخه سرک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ به هغه خپل ځیګرته ښځه لیدله - او پر ماشه ایښي ګوتې به هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس او دورو، کروینو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لاپې پرسر چې پخوا به لمه غمو یکرنګ پوښلي وه او د شمال له ډېر موسم به د غموشتی لکه دیوه مستانه اتن چې یوه ببله خوا خوځېدي خو ترخلقي وحشت وروسته دا دبنته تر اوسه شاپه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو ابند ګتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

ایس نو د مقابلې میدان رانودې ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې نندارې ترسترګو سترګوکیده .

اوس نو ښایده له چې د تانکونو او الوتکو تر اورلاندې هر څه نینه شوې وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شویو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډیر سرونه د تانکونو په پښو کې غوځولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - ځونو ته یې د سیمي نقشې وغوړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یو ځل بیا تر توپان ورانډې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پر ځاخه سړک خپلې پولادي ځانې بنخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو ګرېږ ورېږ لیکي ایستلي وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بې غمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ د لمبو کړیښو یکنواخته او ستومانوونکي زلزلې جوړې کړې وې.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته خپرې لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د وړن د خوب احساس ان دورو، کړوپنو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لاپې پر سر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموړس په ډغنمو خپې لکه د یوه مستانه اتن چې یوه سبله خوا خوځیدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د تانکونو او توپونو اوږد کتار ښه شو او هلیکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې ځرکونې ننداره تر سترګو کېده.

اوس نو ښکاریده چې د تانکونو او الوتکو تر اور لاندې هر څه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې پرېښې نعاله کړې وای د خپلو وژل شویو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - ځوځو ته یې د سیمې نقشې وغړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځينو جاج راخيستل شو - د غلیمو غرونه بیا یورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډي تګ خبر تېرشو او د تياري اوحرکت وخت ته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرك نه د خام سرك لوري ونيو - تانکونو هم له خام سرك نه د دوهرو بربوکه راپورته اوپه دغرونو پيل وکړ ، ګرده لاري يو په او بل خواته ورځي کولي - د صاحب منصبانو پرځوندو بريتونو د تورو دوړو پردي يوه پربل پسي غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې اوبل خوا لکه ورسره نقشي ليکي ايستلی داسي لکه چي پرخپرو يې د سيمې د نقشي کرښې کښل شوي وي اوياپې د دوی د رسوايي او ماتي لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوويني مقابله پيل شوه دايمان او اوسپنې دغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - تانکونه وغورېدل - الوتکي وغرمبيدې او اورونه ووريدل .

د يوې خوا وسله يوالي توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکي او . . .

جنګ ونښت اوپنځه توده روان ؤ ، مجاهدينو د کمروشاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او بانديې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بيځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چي په ګولیږ زړه نه کيږي - ځکه له هريوه سره يوازې دوه سوګوليو او اوس يې له يوه مجهز اوترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چي په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسي تنګ شو چې زړه به يې وه ره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شليدونکي تسلسل کې د مجاهدينو د بري تښار داسې انګازه خوروله لکه چي د کلاشنکوف تولي مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

د بې ورځې کېدې چي د سيمې د شاوخوا استوګنو بودا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړي ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چي لا لمرځېږه نه وه وهلي نو دغرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره لیکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده نو لومړی يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمدمنير اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوګرځول - له کلا بيګا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول دك پاته وو - تردې چي په تنارو کې د خوراك ديګونه او کټوي هم سلامتي اينبي وي .

د هرځينو جاج واخيستل شو- د ځايي غونډونه بيا پوهنه شول ، د خيرت رايورنه تبادله شول ، د ورباندې تګ خبر تېرشو او د تيارئ او حرکت وخو ستنه اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سړك نه د خام سړك لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بربوکه راپورته اوپه دغو پيل وکړ ، ګرده لارې يوې او بلې خواته ونږې کولې - د صاحب منصبانو پرځوند او برتيتونو د توږو دوړو پرتې يوپر بل پسې غورېدې او د خولو ليکو بېرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشي ليکې ايستلې داسې لکه چې پرځېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او پاې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اووېنو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکي وغرمبيدې او اوروونه ورېدل .

د يوې خوا وسله يوازې توپک ؤ او د بلې خوا د رانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکي او . . .

جنګ ونښت اوبنه تود روان ؤ مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او بارېي ونږې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګېږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځاى به يې

کوت لکه چې په ګوليو زړه نه کيږي - ځکه له هريوه سره يوازې دوه سوګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وررسره سم وبرېښيده .

د کلاشنکونو دضربه وزو په نه شلېدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د بې تمهار داسې انګازه خورېده لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

د بې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بودا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې وځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر څېره نه وه وهلې نو دغرونو خواته به د وړو او تورسرو بېره ستوره لېکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده تو لوړي يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ډك پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك د يګونه او کتوی هم سلامتي اينې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او
بریدونو له اخ او توخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته
وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسېدو تانکونو څه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه
ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه
ورایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خولو وحشت را ایستل او موټرونو ته یې
اچول - او دغسې یې د کلا ستړي دروازې ته وینا مېخ کېښودل او اور
یې ورته کړ - کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم د ډېر څیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیوې
غوا ژیړ غوړي یې هم ورپسې بېښودل.

د خلکو د تیار په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د بې کسان
ژوندي ونیول شول چې بیا یې هېڅ درک ونه لګېده.

له کورونو چې تورسرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه
ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت مېندلی و قیمتي څیزونه یې بنځ کړي
چې ضمیم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخورونو نهږ ولاړ وو د توپونو او
تانکونو له ډزو. ژوبهم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتېدل
خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پراخو کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چېک په هوټل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په
شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر
او الحاد بې ننګه بریخوته د شهیدانو انجام ننداره وښیي. نو همغه وو چې په
سیمه کې یو ځل بیا ټرټوپان ورانږي چې پټیا خوره شوه !

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کي د مجاهدينو مقابلي ته
برېدونو له اخ او ترخ نه غوږ څوړلي وو - د عسکرو مړي څو ورځي تري پاته
وو څو د تورو لو زړيکويو يي نور هم پر اعصابو تېري چړي نيستي .
کلي ته په رارسېدو تانکونو څخه د کلا خواته وکرځوله خلقيان په يوه
ساختګي ناتحانه اندان پر کلا ور منو تل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه
ورايله شول ، کرانبيه څېزونه يي په خوا وحشت راايستل او مېتروتونه يي
اچول - او دغسي يي د کلا ستري دروازي ته وينا ميټ کښېښودل او اور
يي ورته کړ - کلا يي وسوځوله .
له نورو کورونو يي هم دې څېزونه ولېوتل حتی د بېوزله کورنيو د يوې
غوا ژير غوږي يي هم ور سره بنبنبودل .
د خلکو دتيار په تړخ کي چي کور خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - و بېکسان
ژوندي ونيول شول چي بيا يي هيڅ درک ونه لګيد .
له کورونو چي تو سري - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دا د کوړوته
تري پاته وو ، کوم يوه يي چي څه وخت ميندلي او خپل تيمتي څېزونه بيخ کړي
چي صفحم په څو ورځو کي تول خراب او له منځه تللي وو .
خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د توپيسي او
تانکونو له ورنو . ژوبهم پري شلولي بد او بېبل ځاي تر تښتيدل
څو رورسته چي له ورنو او جګړو سره اموخته شول بيا به د پري سختو

ورنو او بمبارونو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو .
عسکري قوا د چک په هوتل کي ځای پر ځای شوه - مجاهدين په
شاوخوا غرونو کي وو او د حملي لپاره يي تياري نيوله چي بيا د کفر
او الحاد بي ننګه بريخونه د شهيدلي انجام ننداره وښيي نو همغه چي په
سيمه کي يو ځل بيا ترټوپان ورلاندي چپټيا خوره شوه !

... او د سهار لمونځ يې د فتحې پر ميدان ادا کړ!

ماز يګرنی لمر له درې ـــــ څخه په تيزۍ سره خپله لمن ټوله وله ـ پل په پل يې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستي ورانګې جنلولې او له وروه غونډيو سره يې ټينګه ونجونه رښتيا په ځمه ونبه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښايسته انداز د نګې غارې ولاړ وو او په ډېر غرور يې د خپل هېواد دوېرونو او وياړونو ننداره کوله او چې څومره لمر دو بېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سيمه کې ديوه بريمن خوښبنت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدينو يوه ډله لېکه د غونډيو له پاسه جګېده او ګوزېده شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غوړځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د يو غير عادي هيجان او اضطراب حش ګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګرېو وږېو لارو د یوې نقطې شاوخوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوروټو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ورسره غبرګېده . د کلیو ځمکې ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو برېښنا بیزه تود بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کورونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تو پاني کېده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ . مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ښکلا نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر لوري کوټه ته پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه ګوتې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیوالتوب به یې پس عسکرو د غوږو او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرمیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوانغښلېدې .

مجاهدینو دریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه داومن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څو مره ځنډېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري او لوړن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاره ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل- مخونه یې د پګړیو پېشملو پټ نیولي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې.

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړو وږو لارو د یوې نقطې شاو خوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پېښو له بسکالو سره دلارې په اوږدو کې د کوروونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده. د کلیو ځځې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې- داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوونو بریښنا بیزه تود برېښ تمثیلاوه.

د ماښام دلمانځه وروسته د کوروونو سپین سرې ټولا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل-زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تو پاني کېده.

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده- سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونو نه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلوړو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلی هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو.

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ځوانی دلکشي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده.

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشینکوف پر ماشه ګوتې ایښې وې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تر څنګ د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې- او له هر لوري د مرډکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښغلیدې.

مجاهدینو دریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه داومن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې..

او چې شپه خوره پخېده دوره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل- د شپې تیاره چې خوره تېنګېده له دښمن لوري او لونړ وړکېده.

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و- د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه- ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او خپلو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهاد وي او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تړون ته لګول . او په پای کې به یې تول ذوک او تاو سیا د خپلو عسکرو په ونډو - کنډو - ترټولو او ډېرلو سړو او یا د شاوخوا په کلو او کوښو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو ؛ شپې ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د آسمان پر تنګ خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلي ماته پرکې پرې خاندي د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل د پاد ورانده پښتګ هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله او بښتل او بښتل .

سیند هم بیا مړاو یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې خپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او بېرته د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې او له په ولږ کراریدې - د ټېټپتې تولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بارکړې وه - یوه محه وروسته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ټپغړانده لمبې تري چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تپیدلي ولس په لوتو ته ورشي خه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هوټل بهرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پړلپسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه دخوښۍ زیرې کوي .

د پېړي کلي د جومات د اذان له (اَللّٰهُ اَکْبَرْ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلګې پس ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورېر ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر هغه میدان اداکړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول. او په پای کې به یې تول دوګمک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وهلو- کنځلو- ترټلو او وژلو سړه او یا د ښار خوا په کلو او کوڅو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڼه دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماتې پر کړیکړ خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیورې چې پل په پل یې دورانده ټیګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل.

سیند ته بیا مراد یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د زړوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سرېدل او ډزې یې وار په وار کرارېدې- د ټینګښتي ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبو ټېغزاونده لمبې ترې چارپېره شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه به لوبې او

غمرې به پرې وکړي! خو پدې نه پوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرشه بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پر له پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زېری کوي.

د پېرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو وسله یې پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې ور ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر همغه میدان ادا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ټول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی وُ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل وربرېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژوربدلون نښې ځلېدې- خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط وُ چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هېڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کراري وه او د خلکو داند ښېښنو پر ژبغرانده اوراوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ وُ ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې، هم لا په غسې یوامناک او ډاډمن چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په ټنش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځې بولۍ د ولسونو ترمنځ را ینبي وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لار کې ځپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې ځپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ مینده ل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د تېنګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېښ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو او پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې راوړسولې هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او او ډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کار و نه ځپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرار داد و نو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د خانۍ او ملکۍ د روست او مستبد نظام ځپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د هغو میا تو لوړی دی چې څه ور په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېډونه تاکل شوي وو. له برېډ سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ربا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تـرانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستۍ ربایکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پروخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه. کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د یټ او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ ونړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نورا لر مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نه لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو، پالل او د هغوی دارتیا وو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هرڅه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی ؤ خود پخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول پخواني د خانانو او ملکانو روست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه ډیموکراتیا او کمزورنه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیا تو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېډونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په څپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. د لته د مجاهدینو وروستۍ ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه مڼې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

دغلاغه هم ونیول شوه او هېڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، وروري او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت ترڅنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لاخیره ته وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سړک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دټانګ او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

د غلا نغه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پر ولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکاره دي، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم د یو بل ترڅنګ و درېدل. خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لېونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لوري ته ورساوه.

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پایښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګ نوکې د سیمې د ښوونځیو دانې روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په کټه فعاله وساتله شوه.

... او سهار لمر لا خېره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندۍ پورې سرک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی و و چې مخ په وړاندې روان و و.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي. خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په روا والي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد و او ولسي انګېزه.

لمر لا نه و ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو. په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټینګټیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي. خود

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداځوندو که داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راټلوسره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بيا به مجاهدين هم لدغه لارې د راولاړو شويو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له يوې اقتصادي تکيې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبورو. د خپل کار سامان او وسايل يې برابر او روان شول، خو دومره هر يوه وويل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئيس - مرستيال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئيس پخپل ځانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د ميز تر شا ناست ؤ له ستر ګو يې يو نوی او مخصوص هيبت ښکارېده او يو ډول ترېخ او پاڅوونکی کيفيت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په يوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټيلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف يې په لنډو ټکو کې د مجاهدينو مرکزونو ته د تيارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټيلفون غوږۍ يې قومندان ته ورکړه او هغه په يوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصرې جملې وويلې او د حرکت بولله يې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره يو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئيس د نرۍ او ترخې موسکا يوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په ستر ګو کې يو مهيب حرکت تر ستر ګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقيانو د يې جلبه واکمنۍ، لنډغري او د سيمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ويروونکی مرکز ؤ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې ليدل کېدی او نورې خبرې او فيصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بيا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقيانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفين او محافظين ګړندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به يوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنيوی او مقابلې له پاره په ټوله سيمه کې د تيارسی غږ خپور او د غزا ډول ووهل شو. د الله اکبر چيغه پورته شوه او د مجاهدينو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه يو دوه ګروپه مجاهدين راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به يې حرکت راکړی وی او څومره لار به يې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو يې د لارې د دوړو او ګردونو پيکه ښه ناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې ليدل کېدې - دوی يوه ناڅاپه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه ؤ ورسره دوی له يو ټوپک او ۲۰۰ ګوليو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتلي کېدل خو ويرې او انديښنې آثار نه پکې تر ستر ګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغره والو ټانکونو په بهير کې روان ؤ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرنګه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټ سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي ، ځمکې به شاړې پاتې شي . کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړ و له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي .
هغوی مجبوروي . د خپل کار سامان او وسایل بې برابر او روان شول ،
خو دوه مره هریوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېږده ځوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بسیاري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي .

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګڼانګرې درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست و . له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول ترېخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ .
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ . د تیلفون
غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصري
جملې وویلې او دحرکت بولنه یې ورکړه .
د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرې
اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ .

د شورا له دفتر نه د بانډې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز و ، دا څه وخت بله بڼه
غوره کړې وه ، بیل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې .
ننن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورنه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې .
مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړه سره به یوه لوری ته روانېدل .
د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ .
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو ، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښېناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ
نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاتک او مائي
فکر نه و . وروسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو ، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل .
له هغې خوا ترغا سنونو پورې ډک وسله وال د دښمن ډزغړوالو ټانکونو په بهیر کې روان و .

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښنی اېبلې په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه. کولي وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور ګولې واورولې.

سهار لړلا خپره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه. ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خزېبستر وکې راکښېناستل ـ د یوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څو ځواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړوي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نوروخپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي.....

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جګړه بنه تود روان و، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوي کاڼي به هم اوړه شوي وي اوځمکه به پر بل مخ اوښتي وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولې به وختي د د ښمن پر بدن مېښتې وه.

بنځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینونورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې دکورونو دزېرو غورېو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تنګ څخه پاته شوه خوځکړه به تول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د وزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل اوله وحشت څخه د که تېښتنه خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل اوبزی به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ووک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تربکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښنی اېبلې په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلی یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو د رزا او غرار خوت او لدې خوا د حق دلاري بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ ګولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور ګولی واورولې.

سهارلېرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلايي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پراستداد د سروګولیو پلوشې خپرې شوې او وروسپې د ټانکونو سختو ډزو ځکه ولړزوله دالوتکو مهیب ګرس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو پېستروکې راکښېناستل ـ د یوښتنو په ډول انداز یې یوبل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یوبل ته څوڅواره وکتل او په ستړکو ستړګو کې یې د پرڅه سره ووېل او د یوبل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یوعالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کوربرېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي....

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په درېو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوابه د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځکه به پر بل مخ اوښتی وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسی رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نو ګولی به وختی د دښمن پر بدن منبتی وه.

بنځوخپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه بنه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو ځیزونو سره یو ځای بل ځای بنخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښنې کړې نوزړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدې نورخو څه کوې چې د کورونو د نېرو غورو په لوټولو هم دریغ نکوي.

قوه له وراندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل اوله وحشت څخه د ګه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتي لذت یاداوه، وبه یې خندل او ډېر به یې پورته وغورځولی او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه ترپک خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای ته

په نبنه کوم خوداې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له تاڼک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګار شو د ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې ستړی کو کار کړلی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا تاڼک، لاری او ......یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه ډزه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شه کوته نه راکاړله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد ټوپک مړدک د جبهه خانې پر موټړ وموښت چې د تانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داو لمبې دومره ژبغرانده او چاودنه ګشخته راسې وه چې نژدې تانکونه او لاری یې همغلته پڅپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تېښته لو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو
هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هر کم هرې د برې، هرې او فې اوهر بوټي پرې باران چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت د ب ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی سپین ږیري او مشهوري ځېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا ؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې ځېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموړینو نومونه نیول شوي ؤ چې د ورکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموړینو د دوو ډېرو خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لګه ډ امینې مارغونډي ښایسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب ګېږ لاس سنکاره شو د ځنګ مجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او......یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شه کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داولمبې دومره ژبغراندې او چاودنه داسې سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې هم غلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاورو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هر کمر هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باران چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی سپین ږیري او مشهورې خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هدا ؤ چې په کابل کې یې د ورډګو مشهورې خبرې او محور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نومونه نیول شوي ؤ چې د ورډګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د دوړې خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې ښایسته ؤ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې رانوټ، دحق په
جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې
خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته
مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي
په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو
ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې دا ستوګنې
څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن
کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات
په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانديې په بل ځ وار وي خو زما
دا حالت پدغه مهربني او غیرتي قام نه لوریږي نو داسي یوکار باید وشي چې د دواړو
خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیان دا هم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د
وېړګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د
یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر را باندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ او وې ویل تاسي خپل قوم ته ورشئ
ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د رسره کوي بیا هم ستاسو
قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیان په خبرو کې د چک ماموریت ته پلاله لاندې یوا خطار او کوائن هم
وړاندې شوا و هغه دا چې دا مامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل
قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو د ډرو —

اندېښنو لوخړي ختلی هغوی زیاته د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او
سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی ئې کاوه په ناستو
کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې ستړګې غړېدې.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه
او د نورو په نمایندګۍ یې ځو خبرې وکړې ده هم د قام په دغه دردوونکي حالت
اندېښنه څرګندکړه او په ضمن کې یې دځوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز
ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ
کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې
لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړي.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود باالله
شا محمود او الله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټیټو —
وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو
ته د جرګې لپاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې
نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ما زیګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې
مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو په الوتکو یې بنې د ډېرې کولی وچلولی
هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم
نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو لا په سپینې پاڼې شیندلی او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو دوتو لو
پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلی او دالوبه د هغوی دلږې شیبې
د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چابه له قهرا و خبتم څخه ټوټه
کړې- چا به بېزه ا یسته او چولې اویو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې
وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سند ګا له اویبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون تر په ډېر کرو اوفر کې رانووت، دحق په جانب اوغمناکه یوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل مخ واړوي خو زما دا حالت پدغه مېړني او غیرتي قام نه لورېږي نو داسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي د هغوی په مخ کې دریږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوئ باید هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیان په خبرو کې د چک مامورینو ته ترپلاله لاندې یو اخطار اوکوابس هم وړاندې شو او هغه دا چې دا مامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې د خپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو د ډرو –

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سري فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د باباللا شا محمود او د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټیټو – وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلی او چې تر څو ځمکې ته راورسېدې نو ډېرلو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شیبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلی چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې- چا به بابیزه ایسته واچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانو او یوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.
پر کاغذونو چې په زرګونو یاني یې په ټوله دره کې تیت شوي وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورډکو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:
څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېدونکو دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.
جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:
١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابرکل)، ٣- عبدالغنی خان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خږ، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیر احمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان
١١- مامور جلال الدین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان،
١٤- ملک شیرآقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پخوانی والي اسمعیل خان،
١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان،
٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.
دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»
لدې څخه هم ورډکو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:
١- حاجي خدایداد خان خږ.
٢- ډګروال عبدالحق دښمنۍ په زوی مشهور.
٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی ورډک د شیخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شیر آقا د جلګې علاقه دارۍ اوسېدونکی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
٨- مدیر یعقوب د دولتخېلو اوسېدونکی.
٩- محمد کریم خان د دولتخېلو اوسېدونکی.
١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)
سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې څوان پاتکی وې سره مخالف ؤ چې دکمونیزم او اسلام تضاد و نه دغلاییني ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې دجرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دانضادونه د غلایني ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او ښایي پخپله کته یې راوګرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پرچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتې لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي و:

د لوی خدای په نامه

«د وردکو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته :

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان

۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان

۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،

۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان،

۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،

۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېنې نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې ځکې هم وردکو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې د غه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د ولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخیلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخیلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې لرلې ځوان پاتکي وړ سره مخالف و چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې ندی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد و نه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کټه یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او د ایرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸ - ۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړه شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلي د زړه د پاسه هرکلي و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلي مشهورتیا، غوري او مشرتوب سره
د ډېر وروکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم ، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت
له اړخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولیس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته توپک پر لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر ځت
پر وړل طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه د اخوړ
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سپړوله چې څېنو
څېنو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښت جوړ له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شوو کاغذونو کې څه ډول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبد الرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورنه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیانو شول خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطايي وکتل او وې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبد الرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدا رنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر ودتعجب په سترګه
کتل خانګل د ناوېد د ورلو راو رلوله پاره آس ساتلی و او په ودونوکې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هم پرهیڅ توګه د داسې جلسونو څخه خانګل په دې موضوع رڼا اچوي وي ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخیژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ زېړوالي د روندګونالړ وچې
سره وې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه وو باوره او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خشمېدلي
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړل شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او
وېرې خپسي منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ډول انتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرور او مشرتوب سره
ډېر وړوکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ورور ولۍ او سیاله مقاومت
له امله دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک پر لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول. دوی په یوه ځای کې د
بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوړه
درونده توپ دی - دوی د الله اکبر په پر له پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښوده له چې ځینو
ځینو به یې له ګواښه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ نا جوړه له
احوال وروسته خپلې پوښتنې په دې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کیږي مونږ پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په وېره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته په دې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر ود تعجب په سترګه
کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس پر کرایه نیول کېده او هم په هېڅ توګه داسې جلسو ته نه ؤ خانګل په خپله موضوع روښانه کړه و یې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه او نور په هېڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ زېړ یو بل د روند ګونګوړي
سره وې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه و ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د ډېر سره وخوځېدل او خوځېدل د ډېرې خبرې یې وڅوولې خوښا غلی وجدي دا میړانه وکړه چې د جرګې غړې یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل چې خوا به خلقیانو د نڅا دې توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شاه بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا هم دوی ګیا دي او د مرتجعینو ټاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوې. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوې. زمونږ کورونه چور شول. یوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربا ندې را تلونکې ده. خو مونږ به د غه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زورلې مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتې را برسېره کولی شي راودې نبیې مونږ په پوره حوصله د هغو خبرواترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو دړزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه موخراب کړېدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چکځ هوتل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یوازې یو ښوونځی چې څوځله حکومت زمونږ پرضد دیوې اډې په توګه ترې کار اخیستی له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړې او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. داوبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سړې او به تویې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زمونږ له صلاحیته پوره دي هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل او خوځېدل د هري خبري يې وڅوولي خو ښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو مشرانو هر يوه پخپل وار خبرې وکړې ويې ويل چې دا به خلقيانو د نڅا دي توپير پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل او لا ګليا دي واي چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي اختلافونو زمانه بيا په مونږ ووينې او بيا هم دوی ګليا دي او د مرتجعينو ټاپې په مونږ لګوی او س نو تاسې وواياست چې مونږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سيمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زمونږ مشران ياست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځۍ او پخپلو سترګو ووينۍ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بيا هم زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځوانان هم دا لوټ کوي په ليدو سره احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. څو مونږ به دغه دول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه او رووي او د توپ ټانګ او طيارې له لارې مونږ ته خپل نږدېوالي د اسلامي جذبې او قومي زورله مخې سرټيټوب او انسانيت ووښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نيسي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا يې لرې څه ناسته وه ويې ويل مونږ پخپلو سترګو وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته يې زيات تاوان دا راوړي دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سړکونه مو خراب کړيدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئيس وويل مونږ منکر نه يو د جګړې هو تل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شوه او بيا ځې يو ښوونځۍ چې څوځله حکومت زمونږ پر ضد ديوې اډې په توګه ترې کار اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بيا به يې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان نه دی رسولی. د برېښنا فابريکه لکه چې تاسې يې ګورۍ فعاله ده او سيمې ته برېښنا ورکوي خو دا په داګه وايو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسيسات فعال دي.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته نه دی مونږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سوړې او به تويې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زمونږ له صلاحيته پوره دی هم دلته به يې فيصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بیله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داوړاندې
شو چې نږه نږه بندیان راخوشې کړي که چېرې یې نږه نږه بندیان راخوشي
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېښېنو.

شوراهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي خپنې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کښې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تللو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده په ټلوسه لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعیل خان ما یار د جرګې په
نماینده‌ګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان دېر دلایل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو ځامخ کړیدی.
علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....
مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو یې وویل:
... فرق نه کوي امین خپه کېږي که نه کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی مونږ غواړو خدای پدې قوم ورحم پېږي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه
نه دی وردګ ډېر وربا ندې ګران دي ناز وربا ندې لري.
بیا یې وویل رېښتیا چې قوم ملامت نه دی ما ته دوه ګړل شوی
ولسوال ورونه راغلل او راته یې وویل: چې نږه مونږ ورور وردګو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی - پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.
پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستۍ غاړې
او کله بیا ګوا ښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټیلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګند شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانې ده
چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پیمان په ټیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه،
کوه د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله
ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پیمان دا ټیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.
پیمان بیا وروځ اوا وږې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړ چې په
سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکی یې بوي خواته کوږ کړ ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هیواد پالنې پر روحیه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط داوړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشې کړی که چېرې یې زموږ بندیان راخوشې کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کښېنو.

شوراهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کنې مجاهدین یې د بد پته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او بیا ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نماینده‌ګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې له دې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو غلامغ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوټه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل ربښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دو ټول شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملندې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستۍ غاړې او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمددوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځي او اوږې یوځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چیه ستړګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښۍ وښکی یې یوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

زما په اختيار کې واى ما به وردکو ته ويلي واى چې ځانته جلا جمهوريت جوړ کړي خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دى زه وردکو ته دهغې لوز وركوم چې د بنديانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بنديان چې له ماسره دى د هغوى په باب خو هيڅ خبره نشته.

خول وردکو نه زماغوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانيزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوى خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعيل خان او ابکل ته مسئوليت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلى ترهغو دې خپل اخيستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحويلوي اوغوښتنه يې وکړه چې جرګه يوځل بيا قوم ته ورشي. او دى به ترهغې د وردګو د بنديانو لستونه اونورکارونه برابر کړي.

پدې ډول جرګه بيا وردکو ته لاړه. خوداځل جرګې هيڅ کومه نوى خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدينو يوځل بيا هغوى ته خپله پخوانى خبره تکرار کړه چې لومړى دې زموږ بنديان خوشې کړى شي بيا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بيايې طبق معمول على شاه پيمان له تهول جريان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بيا تکرار کړه پدې ډول چې پيمان به د کورنيو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شويو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدينو ته د جريانا تو په اړه يو ليک واستاوه او له دوى څخه يې غوښتنه وکړه چې دوى هم د بنديانو لست برابر او جرګې ته يې واستوي. د دوى د ليک په رسېد وجاهدينو دا ډول ځوابيه ليک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له يوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د کرغان هېواد په بېلو بېلو ځايونو کې د وردکو ګرفتارى روانى دي دغه کارموږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سيسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زيات خلک د مامورين منصبدار ښوونکى - کارګر - سوداګر او نور په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو يو پراخه سيمه کې استوګنه لري چې هغوى ته په اوسنيو شرايطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدى نو د ټولو وردکو د بنديانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ريښتيا سره پخپله اعلاميه کې صادق وي او ښه نيت ولري نو بيا به زموږ شرايط چې د بنديانو خوشې کول او په پيشنهاد شوى چوکاټ کې د خبرو اترو له جريان څخه عبارت دى سخت کارندى - د وردکو د بنديانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دى نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکليف او تنګ وکړى موږ بل څه نه غواړو يوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپين بېرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوريو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نويو کسانو هم په غونډه کې برخه واخيسته.

مايار د غونډې غړو ته ټول جريان تکرار کړ. دا ونځې دموسى خېلو او سپېدونکې دا کسا غړي عمروردک چې د برشيک زلمى او د نورو موږ ملګري پټلون يې اغوستى او بېټلې طلايي وښتانو يې د يوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به وردګو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردګو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته .

خوله وردګو نه زما غوښتنه داده چې خپل سنوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابګل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردګو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي . او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بیا وردګو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردګو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردګو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په رسېد و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردګو ګرفتاری روانې دي دغه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردګو زیاتره خلک د مامورین - منصبدار - ښوونکی - کارګر - سوداګر او نور په بېله د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په یو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردګو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردګو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

دجګړه د سپین بیروله خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . داوخې د موسی خېلو او سپېدونکی داکسا غړی عمر وردګ چې د پېښیک زلمي او دنوی موډ مثلث پتلون یې اغوستی او بېتلي طلايي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یو څه وړاندې هم و. د ړوشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي يې په خوله کې وی داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورکړ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه دسردرمو وپښتانو دليرې کولوله يوه جانانه حرکت سره دوړځوا و سترګو په بپلوبپلو اشارو ويل: وردکوله بشريت سره خيانت کړيدی د پرستو جنايتکاران دی چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده - خارجي اتباع يې وژلي - جنايت وردکو کړی خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کړه انداز کې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بنديان به خوشې کړي - جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنايتونه کړيدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه کوري دوردکو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه ځونازولی دی چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردکو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

ماپار د عمرخبرې ته هغه ځا يه چې ورکړ يې جنايتکاران بللر د کړي او بوځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت به قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه او کتنه د دوی په وسيله برابر بده مخ ورواړاوه وې ويل: د عمرجان په خبرو کې ځيني داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمون معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې ردکړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردکو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه د سردرو پښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمون د اونغي يو دګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نوميږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورورې په اونغي کې زمون پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان داځل هغه پخواني پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د دغړ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بېځي د چين اوشوروي ترمنځ دکشالوغوندي يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړ غځوئ او ددې له پاره چې دوردکو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندي او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې څو شيبې د مخه دمرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټيلفون کې څه وويل ، ياور په خدای سوګند يادکړ چې دمرکزي قواوو قوماندان وويل: چې موږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم و. د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وړدګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وپښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وړدګو له بشریت سره خیانت کړیدی د پرستر جنایتکاران دي چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت وړدګوکړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډ انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه څو نازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دپردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیایې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی په وسیله برابریده مخ وراړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکی راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت ښه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي.

خو عمر بیا له سترګو نه د سردو پښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروړ یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او وروړ یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اوښي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومیږي زه یې ښه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړ یې په اوښي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه و، په غوسه ناک د دغږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښیخي دچین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ او لا یې غوړنجوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل ښه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یادکړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان ، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د ښمنی معنا نلري ؟

پیمان وویل : د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
ویې ویل ، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد ...

د خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.
مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع
جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای
شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کړی وي له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې د ومره موده کې د ډېرو کسانو
زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې ، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ځکه ته هم چا
هم زړه نه شو ښه کولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سر
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامی څخه
د وړلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وړوکو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وړوکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړېدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

د خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکې، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وړوکی نیولی وي موضوع ژر ما ته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وړوکو نورو برخو لکه جغتو، اوبني، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و، بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره را لېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخکې د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په - استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په ختنو اختناق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار اګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وېویست پدې دومره موده کې د بېروکسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړي یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چګ ته هیڅ هم زړه نه شو ښه ګنلی ځکه دا ځل چګ ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړني ورځې د - ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یو لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زیاتو خلکو ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو نور نو ستاسې خوښه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کیږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو هم دا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو رو مشرانو هم دا د ولس د مهرباني او دا د خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د - حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول مناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د - هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کڼ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږوو د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو - بیا یې د ومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساره سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

دستګو نو د علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ - داځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا رالېږل کېږي ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ په خپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې هلته موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویره پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره کله چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وې د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو ورو مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په زړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کېن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري).

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس را ولېږلې که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیس د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بنایي دومره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وو خو مشرانو یې پرېښنو د ل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتې لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غوټېسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکی په سار سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

دستګو نوږ علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار و انه چول او د پښتنې میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته -
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داو بوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو -
زره پوشو- درنو او سپکو ماشینګڼو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
نړونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تو دو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي
وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ- دادیوه ریښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه
ده، پښتانه د تود او پېغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع
قوم هم وي، دوم‍ره کوللی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي
زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسؤولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

باقي شوه د روغې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط
به هم ولېندې کړي شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا تو د رکولی

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تولو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي -
هماغسې خپلو سترو مقامو ته ورانديې کړئ.

په پای کې بنایې ووایو چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک د سپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندي دستګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې دول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.
په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو
سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلي او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلي او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې ورلاندې
ورووسته واخیستل بېرته میز ته راو ګرځېد ستړګې یې را وایستلي او پرمېز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېرېږم

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکله چې د جرګې غړومون ته ـ
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو ـ
زره پوښو ـ درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
نړونه یې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي ـ ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي
وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ ـ دادیوه ریښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي .

خوکوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه
ده، پښتانه د تور او پېغور پورچانه نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع
قوم هم وي ، دوموره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي .

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتۍ په ځان نشي
زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود .

موږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه ـ نو ونو په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

باقي شوه دروغجي جوړې خبرې کله چې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط
به هم ولاندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته دا و درکول

کېږي موږ هیڅکله د ملامتی تور او پېغور په ځان نه منو .
کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي ـ
هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ .

په پای کې بنا یې و وایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي .

په ځواني دې برکت شه
د چک د سپین بږو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاروالۍ لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د ستړګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې ډول د مخا طبولو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ېر کوچنی دی .
په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې دعلي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی .

دلیک د متن په اوږدو کې جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو
سپین بږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزوو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
ورو ستو واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد ستړګې یې را وایستلې او پرمیز
یې د سوکڅ له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېرې

ثابته شوه خلقیان څه چې وايي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه په خپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ایللو په اړه درڅیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شوېدي لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سړته رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وګورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو، تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم. یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرکړي زمونږ د بین اللملي دښمنانو نړیوال به یې شي او په خپلو راډیوګانو کې به وا یې چې وردګو د داخله وزارت دامنيې یوستر قوماندان ووژه. بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه:

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه درشیان نه لیکم. خو د پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي. نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم. خو زه وایم چې تاسي ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسي په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي. پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي. زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ. د خلکو کوندتاسي سره کوم مخالفت نه بورکلوي او دښمني نلري. د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم. خوشحاله.

کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې ورته لوستل،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا یللو په اړه درڅېم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نهیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

په دغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې دعنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و کښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راتلل مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د انه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم. یوازې د وهره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین اللملي دښمنانو نوې ونه به بغ شي او په خپلو لاپوګانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت دامنیې یو ستر قوماندان ووژه. بیا یې قلم راواخیست او دقوم په نوم لیک چې د متن یې په لاندې ډول و:

د پېروقدرمنو پښتنو زړورو سپینږیرو او نازولو د وردګو د ځک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه د پېر خوشحاله شوم زه د پېر شیان نه لیکم. خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي. نوزه هم تاسو ته تن نه درکوم. خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي. پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي. زه وایم چې خپله خاوره موږه، خپله ځمکه موږه خپله آرامه زندګی وکړئ. د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت نه لرو کلوي او دښمني نلري. د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم. خوشحاله. کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې ورته ووییل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ د کې پاتې شول

وفادار شاگرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز گڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین څنډل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بگتی یې یکنواخته غبرول - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کړي ورتېلي و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړۍ زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرمازېگر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده دعزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرگېده خولدې ناخبوه چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوبې د بد مرغې کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نوره ډول خطر څخه یې غمه ځکانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ډلګۍ یې د روسې پر سفارت ورتېستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی و خو د روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو دورېښمنو

زړینډی وراچوله.

د ده پروړاندې پیاوړې د مجاهدینو مقاومت یا ته وُله نورو کړدو د ننیزو غالفتونو او کوا ښونو د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکول ته مخه وکړځوله.

وردکو ته یې له ښخوا زره ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د ټس په خپلوکې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموبلی وو له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردکو تا نکونه او الوتکې وډمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینگن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنکر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه ورانده د لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمگرو د استبداد پرمانې یې او ربل کړې وُ د احساساتو غرغره ژخپریو په بله پسې د خوځښت سیلابې موجونه تو پاڼي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې پیاوړې او پیاوړې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېد لې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په تروله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له بیوې مخې یې وسلې ورا ودې له یاره چې له خپلې سیمې څخه له دفاع وکړي سبایې یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش تر ټوپکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیېژندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پرهمدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړي دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړي دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - کردونه آسمان ته وختل د توپونو له غوړمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رېږېده - جازونو د او ربارا ن او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین څنډل کومان تس نس کړی وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګنې یې یکنواخته غږ وله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کی ورتپلی ؤ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی ؤ.

هر ماښام به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه تر اباسینده د عزیز ولی سندره د هغه په سنغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوبي د بد مرغې کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورښمنو

زېندی وراچوله .

د ده پر وراندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او ګواښونو نه د هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله .

ورد ګو ته یې له پخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دو ګه کړې وه او د ولس په خپلو کې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی ؤ له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه ورد ګو تا نکونه او الوتکې ورمارش کړی. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته د اسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې ښر بغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرما نۍ یې اوربل کړې ؤ د احساساتو غرغرېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې پر نشت شماره مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپېد ونکی چې د سیمې په لومړی برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېژندل او دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېږ دېده - جازونو د اوربا ران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښخولې او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نورهم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بڼلې کې تورسرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو دوکې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمونو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نه پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يوځايېني سره نورهم پياوړی شو.

له پاسه د ليري ليري سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوازې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسيو ترشا د وروستې بري د سوبې او د ډاډ د اميد ړڼا ښندله او د انتقام بڅري ترې باديدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته ؤ او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربڼلې يې ورولې او هليکوپترو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راګځونه غوځول او ماشيندار يې چلول ـ جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته بې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول ـ غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن داور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ ـ هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې ړوښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او ميړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به وړته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

ؤنو بيا:
اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راټک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل وارړه غرونو ته لېږدول ـ کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې ترده برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خوو روسته بيا داسې نه وه سپين ږيری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پرځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو د پر مناسب وخت ؤ ـ مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پرتنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده ـ دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليری ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کليو او کورونو کې سره لدې چې د پوځيانو د بريد او تالاشې او د ټول کور او کلي د تباهی ويره وه د تورسرو له خوا به کلک هود او پخه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترېږ، ګراو شپلې څخه د جنګ، وينو او اور، فوارې او ښړبغړانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور ـ د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د وراني، بربادۍ

ښخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نور هم د انتقام او کسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په ږلې کې تور سرو زخميان ځپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو د کې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمونو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يو ځايېنې سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليری ليری سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يواځې ځيرو او عقابي ستر ګو د ناخوالو او بې وسيو ترشا د وروستۍ برې د سوبې او د ډاډ د اميد رڼا ښندله او د انتقام بځري تري باد بدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او د غزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يوه توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربلي يې وروليې او هليکوپترونو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې رڼبنا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

ؤ نو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اتک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل وار ه غرونو ته ليږدول - کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تره بره او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څار له او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته ځېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو د پرمناسب وخت ؤ. مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پرتنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليری ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کليو او کورونو کې سره له دې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او ټينګه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې ځنځه د جنګ، وينو او اور فوارې او ښر بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د وراني، بربادۍ

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارۍ سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې دیوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمنه سره به او ږسوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګړو په تویان کې د تیښتې غړه اخیستی وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده- پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه- خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو- د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې- د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جوماتونو د تبي سر او پېښاوړ بندوالو به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې زړه منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې تر لېرې لیرې د واورې غورېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې بس واوره د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شا و خوا سیمه خو له مجاهدینو نیولې، له قضاما پښتین ورورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړکه بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر ځم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې، او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سرښندونکو د ډلې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټې او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او پرسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ یې ازمویي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګي په تویان کې د تیښتې غنه اخیستي وه او د غسې د حق د لارې د سرټیرو خپل او توپکونه ورکې پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړې وه!

د ژمي سړه هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تاواخاني بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبي سر او پېتاوکي بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه کرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داېي نږه منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي، په ځانګړې اندازکې به یې تولیرې لیږې د واورې غورېدلې ځادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار ها د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي. نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي، تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښتین ورو سته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پرې هم نشي وهلی.
* * *
له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند ؤ. په
کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې ؤ او چې څوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت ورلو مرنيو موادو
له محتې کاختې سره مخ ؤ له کابل څخه ورډکوته د دغه ورموادو په
وړو سخت بنديز لګول شوی ؤ او په دې نامه چې ، تاسې اشرار چاغوئ،
د سودا ګرو توکي مالونه ضبطېدل.
په همدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او اباسيند سندرې او د هغه ستونې شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرونو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې
او چې پر سبا يې خلک پيټا وو نو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کېنولی دی.
سيمې ته لا دې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خوور چې مسلسل
دا اعلان او خبرتيا خپرو له چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو توخوا غونډ وزئ او پر کرکپو به پردې ځړوئ.
د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی ورځ خپره وې وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړې
ورځې څخه د مجاهدينو موقف. موزال، عظمت، برې او برلاسې او د ببرک د رژيم
او بادار وارخطايي دوه نړۍ. رسوايي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو پرېغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه سار او
کرخت ژمي کې پراوه ښېرول وشيندل شي.
اوس نو هېڅ چا ته هېڅ ډول سوال او شک نه ؤ پاته. کافر روس
پر وطن تېری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سره غونډ
شول او د مرکز لوري يې ونيوه ——— مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه
ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
ماز يګر خواته د توپ پرېوچې څوکې د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدين
په ډېره قهرمانی په نيم متر واوره کې چې نه سنګر ؤ او نه کوم کمر او د برو بريد
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوچې څوکې زياتره برخې يې ونيولې.
له حملې مخکې مجاهدينو په لوډسپيکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا يي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خود هغوی ضمير وياداسې خپسې لاندې کړی ؤ چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادی احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راکرځېدل يې ناشونی ؤ.
مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريد ونو د پراختيا او پياوړتيا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشيانه يرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرهم نشي وهلی.

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بوره او نورو ضروري او ورځنیو موادو له سخت کاختي سره مخ و له کابل څخه ورو کوته د دغه ډول مواد وړل سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سود اګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او ابا سیند سندرې او د هغه ستونې شول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې او چې پرسبا یې خلک پیتا وویښو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کښېنولی دی.

سیمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او ټلویزیون له لارې خوروونکې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږېږي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژنئ او پر ځمکه به پرې ځرېږئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وریځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بري او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه ډېرې رسوایي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو پېرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې لکه چې په دغه سارو او کرخت ژړې کې پېرزول و شینډل شي.

اوس نو هیڅ دول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو هـــــــــــــــــــــــــــــرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو اوراتلونکی له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر ډوچې څوکې د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدین په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د برېد وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوچې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې ځکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یرغلګرو تیری کړی اوس د ا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، مونږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ. تاسې زمونږ ورونه یاست مونږ باید له هم دې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړي و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهرڅه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیا وړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړې حُکه له روسي جنځ پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړې
چې روسي لښکرې به پر دوی سخت حملې کوي او خونړي جګړه به دوام پیدا کوي.
هلته روسانو د ببرک په واسطه ډیولړ ماشري تر لاس لاندې ونیول خو بیا هډینو
ته د هدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخو، ولو مانو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې
راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښنه کولی یې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند وُ چې د زعدېله یې دربند وه، ددې په څنګ
کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی
دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه
ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو
کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - په ځانګړې
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې
امله وُ چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشی لړې تر یوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل
څخه د غذایي او نورو لوازمو مرا د وله وړلو څخه بندیز ونه لیرې کړې شول.
خو د ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک
او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولي هلته یې جوماتونه ویران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
د غو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وُ چې د دیپلوماسي کږ څم
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس
حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واره او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کرار نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برخلیک پر ضد
یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي وُ داسې مقابله
او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې وُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې څکه له روسي ځمکنیو ځواکونو سره مقابله راروانه وه دوی دا هم اټکل کړی وچې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرک په واسطه یو لړ ماموریې ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم د ینو ته دهمدغو ما مورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوړو او ټیټو مامورو ته د پېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یو ځای سیمې وګړي د یو ځی وږچې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې ترسیه شوې سیمې ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند وو چې د زړه بله یې د رېنده وه، ددې پخګرې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې لوی قدرت د پرچم دلی ته رسېدلی داد خلقیانو غونډی وحشیان ندي چې ووژنه او جېل ته واچوه - دا سیاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلی په غمو غمو کوروکې لوی شوی او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. چېله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وو چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لار وکې د تالاشی لړې ترسیوه وخته ختمه کړه ورډګر ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو مواد دوله ورلو څخه بندېزونه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیوبارګ او پاریس غونډی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېری هیڅ دول ترجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړی او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وُ چې د دیپلوماسي کوښښ د سیاست لوبو او مامورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رینتیا هم چې د ولس په حافظه د پېره غښتلې وې.

اوس نو د نړاو نیمې وارو او زاړه تولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کوار نه پرېښودل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري اونه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي وُ داسې مقابله او مقاومت چې برې یې په تقدیر کې کښل شوی وُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښكې په غوړځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، کرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېڅن آسمان پر وړېتښو وروورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوږجنې شپې په
سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ د ږ پښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، دا وړتکه سړه برېښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلي وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتني د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېږ بدومړي رالندوولي او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې غځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژوږې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وه- اوږه د سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وه.

نن د پښیمنی په چړګ بانګو نوې هغه ځوانۍ کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مری یوهم چا منګولي ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وو بیا ځې ستغې او سوې انګولا به یې د دړې
په اوږدو کې څه ویرونکي انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو. داسې معلومېده چې نن شمال هم په دړانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هر څه یوه خوږجن
ویر پخپله غېږ کې نغښتي دی او بیا ځې همدا ستړې او ناکراره انسانان
دي چې خپلې خوانې مرګه اوښتې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو
سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې چنګې
کړې او پرهر ژلې خیالونه یې ستړګې پټهېد او د مې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د دړې په اوږدو کې د سهار
دلما څخه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوها نه بزګرانو له پاره
یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د دراندې پېتې او چټولو
ته راد برو شوه.

د دغې شپې د هغوۍ هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دنا کراره لمخو (موقتیه) د هغوۍ پر اوږو د یوه دوبې دراندې بار نه هم درنده
او زړه لو ونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستوهانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوۍ څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو د اسه له پاره کلیوال یو یو دویالې غاړې ته راتلل، داو بو
نااسو ولو حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستوهان او کړاوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوې پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غوونکې ورځ وراضافه کوله په لږه شېبه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روښان او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وړیو تتې وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدو نه وي خوښه- نن د سپوږمۍ وړیېنیو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېشمې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې راالندو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځخه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پیشمینې په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مړیو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ وړینه یې ستپ تپ وو یوازې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوتې نه خوځوي سرې به ویل چې نن د اهرڅه یوه خوځښ ویر پخپله غېږ کې نغښتی دی او یوازې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جینګې کړې او پېرهو ژړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د دراندو پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده اوږ هولوونکي تما مېده او اوس بیا د یوې ستوما نه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله. (موقتیه)

داو داسه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل، داو بو نالاندوله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غموونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پورته نه وې غورولي چې کړ سهار شو داکړ سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جېټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره مخابره ده او چا د تیارسي او برېد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سره وپوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سم وکتل، خیلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې کړې، پټکې یې سم کړل او پایڅې یې پسه وهلې. د حرکت لورې معلوم و. د دغرې ډکړ منکاره ګړاو د قربانۍ او ازموینت مهال راد بره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږې کوي، جذبات ور ته لورې ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ور ته لارجاروکوي. حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپانې کوي او وینې ور ته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه. دښمن معلوم و. مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتې. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه درېځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لوم ړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل. دورې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د شمې پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په د ېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و. یو سیلاب و چې په غرېدو راروان و. یوه سمندر دې خوا څه اخیستې وه د انسانانو یو څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و. موجونو غرغرې وهلې. څپې په غورځنګ وې. قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیانې وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تېره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لموږ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې اوتلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړشول راووتل. د سهارخړ لانه وه ایسته شوی دغرونو په
څوکو لاپروانې پریوتې لمرخپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کرسهارشو
داګرسهارلکه دخطرزنګ په ټوله دره خپورشو. شپږجوړې جیټ الوتکې
په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو دټولو زړونو منله چې دقوې دراتګ داڅو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو دهر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوږده سهار ترماښامه
اکتشافي الوتکه هسې نه دا ټوله سیمه لاندې باندې کوله.

سترګې اوخبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي اوڅه به پرې راځي.

دسوالونو اواندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره ځابره
ده اوچا دتیارسۍ اوبرید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث اوجدل وکړي، بې له دې چې سروښېتي،
بې له دې چې دحزب اوقوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې اوله یوه
پلوه راغونډ شول-کمربندونه یې وتړل، دټوپکو جوړې یې دکې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکړل، ځیلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل اوپایڅې یې بډه وهلې. دحرکت لوری معلوم
ؤ. دډغرې ذکرمنکاره ؤ اود قربانۍ اوازمويښت مهال رادبره. داسې لکه
چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غږ کوي، جذبات ورته لوری ښيي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي- حالات یې دانتقام
اومقابلې ولولې توپانې کوي اووینې ورته دتوپندو پیشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا دکوم تنظیم دی او
هغه دکوم....

هرڅه څرګند ؤ، هدف روښانه ؤ، لارسپېڅلې اونېغه وه. دښمن
معلوم ؤ مقابله فرض وه او دشهادت هیله حتي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولې ورکړې.

دجبهې لومړنیو کرښو ته دمجاهدینو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- دتکبیر چیغو دره په سر واخیسته- دحق دښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ذکرته په مینه او جوش یوله بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې دچاپه وړا روان دي دخوښۍ دزړې کوي
اود ساتیرۍ مخښې ولي.

نن دغه لار داسې ډرندو، پخواوقوي قدمونولنډوله چې منزل
یې دایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام ؤ چې دحق شمع یې دڅپلو
وینو په تیلو بله ساتله.

نن په سینو کې دزړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې دسرو
ګولیو مخې ته په دبرهوس له سینې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو یوتوپان راالوتلی ؤ یو سیلاب ؤ چې په-
غړمبېدو راروان ؤ یوه سمندر دې خوا څه اخیستې وه دانسانانو یو
څپاند سمندر په دره کې په خوځېدو ؤ؛ موجونو غړغرې وهلې
څپې په غورځنګ وې قرباني سر په تلي کې ولاړې وې او دآزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هرګړۍ، هره تره، هر

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داور لمبه شوه د کولیو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان په دغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي دورې شوي، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمباری کولې آتشي نیپام اوکیمیاوي بمونو داسې لکه چې ځمکه یې سوله په بل غ اړولې وي هر سړی فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندو یې پوځیان یې کوزول تر ماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندو یې پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پنډ وزن له دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه سوځېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولي وي.

بنا یې پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا د ستر کولیدلی واقعیت دی چې په خپله د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړي. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غور او ور مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او دبري تر درشل هدوه رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوټه ونبودل ډېرې مخکې وېینې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندی چې د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار سا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځېلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان رسوي.

کولی وچلېدلي، تپانکونه وغړېدل او هزایل په غړمبېدو شول، سيمه داورلمبه شوه دکولیو بارانو په اورېدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو توپلي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه کږجنه فضاکې دخپل سفرلار لټوي دوري شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده اونه یو بل سره لیدل او پېژندل شوای.

جیټ بمباري کولې آتشي [illegible] نیپام اوکیمیاوي بمونو داسې کړۍ لکه چې ځکه پې سټوله په بل غ ارولې وي هرسړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نوربه نو دځمکې پرمخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه او رول اوکوماندو پې پوځیان پې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندویي پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرځوړکې پنډ ووزن له ډبرو او کمرو نو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سري ولیدلی شوای نو وبه نبوربېده او پوځي به ترېا جوړ شو له الوتکو تانکونه او نوري درندې وسلې هم کوزي کړي شوې، تانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې یو ځای قپي او غونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین پې ونه منـي - دوی به دخپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - دځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانين داني مثلی دا اراضي د دومره تانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو داد سترګو لیدلې واقعیت دی خپله پې دکابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني کړې وه او د افغانانو غرور او ویر مقاومت پې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او یا بیې تر درشل هـدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د هرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونیول د هرې څکې وبېنې او سنجونې پې ناسمې ثابتې کړې او د هر نظریات او موضعګیرۍ پې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله پې له کاره نه لوېږي او قوت پې نه کمزورې کېږي ځکه خو پې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي سترا او وحشي قوت په کونډو وکوي - دوا ر سا بلاک لرېږي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او محبلو ته په ګوته کوي چې د وېښي په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونه تر وسه رسېدل

فضا تور او دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګې سمه نه ښکارېده - د بارودو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د او وریاران او د ګولیو بزلې
اورېده، په سترګو کې او ښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوندون هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - او وینه وه - لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د غرېو و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پټې، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د زیش هلته
به بیا او ربل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به و - هلته به بیا نه بوټی
پاتې و نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور او ر شو، لمبه به شو او لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو ښاریو او کوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او هم دا یې انګېرله
چې بیا به چې دې ژوندي دي، تورنو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او دنه و کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اورستي کېدل او دوبه
لړ مقاومت قیمت د سر حتې قربانې وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپروونکو پر و پاګنډونو نه هم هغه دا ور چلېدې او هغه اسې
ژر بغرانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و، او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هلته او په همغه ځای کې د خدای دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
اوله دغې او مقابلې ار د خوا بله لار، بله اسم، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تو یو نې پر خوا او د سرښندني په لاره یې پاخه،
درانده او جاودمن قدمونه اوچتول - داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې کتهندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

نه د لته د همدغه سنګر خبره کوم بیا چې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او بو ځل بیا یې ثابته کړه، بیو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ترو رسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګې سره نه ښکاریده - دباروتو سوی بوی له هرلورې پورته کیده - له هرې خوا داوریباران او د ګولیو بزلی اوریده - په سترګوکې اوښکې وچې وې خوږینې بهیدلې - سرونه ستې کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هواالوتل - غوښې باد بدلې اولمبو او لوګې وار په وار څمکه، هوا او د ژوندو هستې لاندې کوله.

ستن وینې وې - اورونه وو - لوګې وُ او دباروتو سوځنده بوی، تن هرخبره لوهرتصور دقربانۍ وُ، دجنګ وُ، دوغړیا وُ، دشهادت وُ، دبربید وُ، د یرغل وُ، د بم وُ، دټانک او توپ وُ، دزخم وُ او دټپ او پیرهن.

له کومې پنځې، له کومې دبرې اوله کوم لورې به چې د ټوپک دزشو هلته به بیا او ربل وُ - دبمونو باران او دګولیو دندوکار به وُ - هلته به بیا نه بوټی پاتې وُ نه کس او نه دبرې - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لمبو ګی به شو او وران او ویجاړ.

دهر سړي دا خیال وُ چې ترډغو بیا به یې اوګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور و دان - هر یو دا فکر کاوه او هم دا یې انګیرله چې بیا چې دې ژوندی دی، تورنو به دغو او رونو په لمبو د بمونو په باران

او دګولیو په بزلی او دنه وکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې دهر دوژ خواب مرګ - دهر سنګر انجام به او رستي کیدل او دوبر.

لږ مقاومت قیمت دسر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره هغوی د بریخود دهشت خپرونکو پروپاګندو ونو ژبې هم هغه دا ورچلیدې او هغه اسې ژبغراندې لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت دحتمي نابودۍ نوم وُ او هله چې مقابله د مرګ غبرې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

هملته او په همغه ځای کې دخدای دلاریا سرښندونکي دوطن له مینې سرشار، دحق په میو مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته اوله دوغړیا او مقابلې پرته دخوا بله لار، بله اسرم، بل لورې او کوم درنه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - دمرګ پرلورې دشهادت په طرف، دوینو توپونو یې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه، درانده او داوه سن قدمونه اوچتول - داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په لاراچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې کتهندوی بلل او هغه دخپلې وینې په بدل کې دخپل سر په عوض کې دخدای ج، د رضا ګټل وُ - سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

نه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې دیوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې دخپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او بې کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، بیو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر چې تولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شهېدلي ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ږلمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځوابه یم چې څه ور پدغه سنګر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو - چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هرې حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وې
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړي د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي - اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اوربارانې
ډېلاوه او ټانکونو، د کولیو باران، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړلوکي . کمرونه رغرېدل - غرونه نړېدل د
د برو پرخچې یا وېدلې خو خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی کمونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن ګومه سره ګولۍ به یې په تټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل -
د مرګ ویروونکي هیولا ورته غاغ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیدله - د دوی نظرونو تر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د همغه لیوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ما سپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د هشکي مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک مخابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو ستر وجنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یوځل بیا ورته خبره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم راوېوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... اوس قضا ماز یګر دی زموږ د هشکي او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له [illegible] سره دېوه نړېدلي کمره په

دهغوسرتېرو د سربښندنې یادچې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګرانوچې تهولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سروونه
کېښودل اوهغه سنګرچې د جنګیالیو دوینو رود یې په هغه جګړه کې ددښمن
دزور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. اوهغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن دوحشت او بربریت
ټولمبې سړې کړې.

نو اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدینو راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قوماندې ورکړې وه - کله څه ورلوچېرته یې دا
پرېکړه غوته کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هرې حزبه او هرې سیمې راغونډ او یا کلې چې
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ دخاطرو یا دګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي - اوس هم بیدې سم نه شي پوهېدلی او نې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اوربارانې
پیلاوه او ټانکونو، دکولیو بزلی، خوحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپرکړې وې - غرمه شوه تکنده غرمه - حمله داوره
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سورلوګي. کرونه رغږېدل - غرونه نرېدل د
دیوو پرخېچې یا وېدلې خودخدای دلارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی کوټه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په ټټر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خود دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکې هیولا ورته ځاغ خپلې دارې را بېستلې وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تردې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وُچې دری
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او دهشکي مرمۍ - خلاصي
شوي وي اوس له هغوی سره دا فکر وُچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په دې اطمینان یې یا یې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورځ ختم کړ خود دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - دکومک ځانګړې چالانې وې - دسرپوځ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپې یې ورشرح کړه ماښام نېژدې کېدونکی وُ او که یو ځل بیا خبره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ - زر زر یا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوویست د کاغذ پرېوه ټوټه یې په دې سر
اطمینان ولیکل: ".... اوس قضا مازیګردی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شګو لاندې ښخې کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... ځل لوړ هدف ته نژدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نهېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

UKOA

چوله کې کېښودل. تا یې ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویښ شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داور باوري لکه چې د هیڅ کوم خطر او هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د ماز یګر وروستۍ شېبې وې د وه نوي الوتکې راورسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې دري ځلور دورې وخوړې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شېن بخون لوګی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر دوزخ کوار بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داو سپینو تومتې ډېرې معلومېدی. له کانو د تشو مرد کو نالی ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرد کو انبار و نه پراته وو. تراوسه هم او سپینې او تشو نالیو هلته پس د بېرو او کانو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس دغه وبا رمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړی شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوبند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

ډېری د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library